

OD REDAKCJI

Sektor publiczny jest zafascynowany efektywnością działań organizacji biznesowych. Od kilku dziesięcioleci adaptuje różne metody i techniki zarządzania wypracowane w sektorze komercyjnym. W organizacjach sektora publicznego pojawiają się innowacje o charakterze produktowym, procesowym, organizacyjnym oraz marketingowym. Wdrażanie tych zmian często ma formę kalki rozwiązań wypracowanych w biznesie i nie wynika z procesu poszukiwań lepszych sposobów działania. Ogólnie jest jednak postrzegane jako wyraz nowych podejść do zarządzania publicznego, nowych teoretycznych koncepcji, nowego paradygmatu zarządzania publicznego – *new public management, governance, multilevel governance, e-governance*. Wszystkie te nowe podejścia łączy pewien rodzaj opozycji w stosunku do klasycznej biurokracji oraz oczekiwanie większej efektywności i skuteczności, po części dzięki oparciu zarządzania na wspólnocie celów.

W Instytucie Spraw Publicznych Uniwersytetu Jagiellońskiego, pod koniec 2010 roku, Katedra Metod i Technik Zarządzania w Sektorze Publicznym we współpracy z Małopolskim Instytutem Samorządu Terytorialnego i Administracji (MISTiA) zorganizowała seminarium z cyklu Nauka–Praktyka, zatytułowane *Bariery i skutki wdrażania innowacyjnych metod i technik zarządzania w samorządzie terytorialnym*. Najciekawsze z wystąpień zarówno teoretyków, jak i praktyków zostały opracowane w formie tekstów naukowych i złożyły się na kolejny zeszyt naukowy „Zarządzanie Publiczne”. Gorące dyskusje podczas seminarium ogniskowały się wokół następujących pytań: Czy i w jakich organizacjach lub rodzajach zadań możliwa jest realna zmiana zarządzania publicznego? Jakie są przyczyny wdrażania innowacji w organizacjach sektora publicznego? Jakie są uwarunkowania wdrażania innowacji? Jakiego rodzaju innowacje są wdrażane? Jakie są przeszkody/bariery (typy, okoliczności ich występowania, mechanizmy ograniczania ryzyka ich wystąpienia) oraz skutki (faktycznie obserwowane rezultaty) innowacji w organizacjach publicznych?

Innowacje w organizacjach sektora publicznego są postrzegane jako sposób na zwiększenie sprawności zarządzania. Pojawił się termin „model zarządzania innowacyjnego” na określenie sprawnego, a jednocześnie kreatywnego, otwartego na zmiany zarządzania współczesnymi organizacjami publicznymi. Liczba wdrażanych rozwiązań o charakterze innowacyjnym wzrasta w postępie geometrycznym. Brak jednak refleksji i działań pozwalających na systematyzację i generalizację związane zarówno z wdrażaniem innowacji, jak i z ich efektami. Czy w pogoni za spodziewaną efektywnością organizacje, zwłaszcza niebiznesowe, nie tracą z oczu problemów i pragnień ludzi, którym chcą służyć? Autorzy artykułów niniejszego zeszytu mają nadzieję zainicjować szerszą dyskusję nad problematyką innowacji w organizacjach publicznych oraz ich wpływem na po-

prawę jakości zarządzania. Na zeszyt składa się siedem tekstów – pięć artykułów naukowych, jedno sprawozdanie z kilku najnowszych, tematycznie ukierunkowanych konferencji naukowych oraz jedna recenzja.

Zeszyt otwiera artykuł dr. Grzegorza Barana, który wychodząc od fundamentalnych dylematów współczesnego zarządzania, skupia się na próbie wykazania, że innowacje zarządzania silnie odpowiadają na potrzebę tworzenia wartości i wzmacniania konkurencyjności. Otwiera też dyskusję nad kwestią współtworzenia wartości wraz z klientami jako jednym z symptomów głębokiej zmiany w sposobie myślenia o zarządzaniu. Kolejne cztery artykuły dotyczą problemów wdrażania innowacji w organizacjach publicznych. Mgr inż. Joanna Snopko skupia się na kulturowych uwarunkowaniach zmian organizacyjnych w urzędach gmin. Na podstawie przedstawionych badań własnych autorka wskazuje cechy kultury organizacyjnej, które stanowią o możliwości wdrożenia procesowej struktury organizacyjnej. W kolejnym tekście mgr Jacek M. Radwan, z pozycji konsultanta, przedstawia proces wdrażania CAF (*Common Assessment Framework*) w urzędach administracji publicznej oraz ocenia płynące z tego korzyści dla organizacji publicznych. Proces ciągłego doskonalenia urzędu stał się przedmiotem rozważań mgr Anny Pawłowskiej, na przykładzie oceny wpływu wdrożenia Programu Rozwoju Instytucjonalnego na proces doskonalenia funkcjonowania Urzędu Miasta Częstochowa. Pierwszą część zeszytu zamyka artykuł mgr Beaty Jałochy i mgr. Szymona Jałochy, będący wieloaspektowym omówieniem problematyki wdrożeń projektów informatycznych w instytucjach publicznych. Autorzy szczególnie nacisk kładą na wskazanie, z punktu widzenia teorii i praktyki, przyczyn niepowodzeń oraz wyzwań we wdrożeniach systemów IT w organizacjach sektora publicznego.

Druga część zeszytu zawiera dwa interesujące teksty – sprawozdanie i recenzję. W sprawozdaniu mgr Beata Jałocha przedstawia główne trendy badawcze w zarządzaniu projektami, uzewnętrznione podczas trzech znaczących międzynarodowych konferencji naukowych, które odbyły się w okresie od maja do sierpnia 2011 roku i skupiły kluczowych reprezentantów tej dynamicznie rozwijającej się subdyscypliny nauk o zarządzaniu. W recenzji raportu Dave’a O’Briana *Measuring the Value of Culture: A Report to the Department for Culture Media and Sport*, opublikowanego w 2010 roku, mgr Anna Świętochowska podjęła dyskusję nad oceną wartości kultury, odnosząc się przy tym także do innych ważnych dokumentów.

Grażyna Praweńska-Skrzypek